

VSNU
januari 2016

Jaarplan 2016

- Versterken van het onderwijs
- Verstevigen van het onderzoek
- Meer transparantie binnen de universitaire sector
- Goed werkgeverschap

JAARPLAN VSNU 2016

Vooraf...

Deze agenda beschrijft de thema's waarop de vereniging van universiteiten zich richt in 2016. De agenda is vastgesteld door de collegevoorzitters van de universiteiten. De projecten en thema's waar het bureau van de VSNU samen met de universitaire staf uitvoering aan wil geven staan hieronder samengevat. De agenda is voorbereid door stuurgroepen, bestaande uit een afvaardiging van voorzitters, rectoren en vicevoorzitters van de universiteiten. De stuurgroepen worden ondersteund door de ongeveer dertig medewerkers van het bureau van de VSNU.

De rol van de VSNU.....

De maatschappelijke taak van universiteiten is het geven van hoogwaardig academisch onderwijs en het verrichten van hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek om daarmee te bouwen aan een sterke kennissamenleving. Belangrijke wetenschappelijke vragen voor de samenleving worden bestudeerd en zo mogelijk opgelost. Kennis wordt gecreëerd om tot innovatie te komen. Zo dragen de universiteiten bij aan een krachtige samenleving waarmee Nederland internationaal een vooraanstaande positie behaalt en behoudt. In VSNU-verband laten de universiteiten aan de buitenwereld zien hoe zij vorm geven aan hun maatschappelijke taak, formuleren ze gezamenlijke ambities rond wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en lobbyen zij voor de randvoorwaarden die nodig zijn om deze ambities te verwezenlijken.

Het VSNU-bureau ondersteunt dit met het ontsluiten van cijfers en data over de universitaire sector, met het bieden van een platform voor kennisuitwisseling, met het informeren over wat er speelt in het Haagse, met lobbyactiviteiten richting de landelijke politiek en met het vervullen van de werkgeversrol. Daarbij geldt dat de lobby voor randvoorwaarden, zoals minder regeldruk en meer geld, succesvoller is naarmate de universiteiten hun ambities en successen beter zichtbaar maken en verantwoording afleggen over wat zij doen.

De VSNU geeft uitvoering aan haar rol door

- Gezamenlijke **ambities** van universiteiten te formuleren, daar handen en voeten aan te geven en maatschappelijk te agenderen
- **Verantwoording** af te leggen over de maatschappelijke taak die universiteiten vervullen en over hun besteding van de publieke middelen
- Te **lobbyen** voor de juiste **randvoorwaarden** om het onderwijs en onderzoek in de universitaire sector nog sterker te maken.

De uitgangspunten voor 2016....

In 2016 staan vier uitgangspunten voor VSNU centraal:

- Versterken van het **onderwijs**: academische vorming, kwaliteitsverbetering en de juiste randvoorwaarden
- Verstevigen van het **onderzoek**: aansluiting op (inter)nationale onderzoeksagenda's, impact op samenleving en open access
- **Meer transparantie** binnen de universitaire sector: registratie en verantwoording
- Goed **werkgeverschap**: aantrekken en binden van talent

Versterken van het onderwijs

In 2015 presenteerde de VSNU 'Goedemorgen Professor – visie op studeren in een nieuwe tijd'. Hierin formuleerden de universiteiten een gezamenlijke visie en ambities

voor de komende tien jaar, zodat de student en de docent van 2025 zich in een academische omgeving bevinden die met de tijd meegaat. In het universitaire onderwijs staat academische vorming centraal; de verbinding met onderzoek is essentieel. Om hoogwaardig academisch onderwijs te kunnen blijven bieden zijn randvoorwaarden nodig. Uit deze ambities en noodzakelijke randvoorwaarden volgt de agenda voor de VSNU, waarin zij in 2016 onder meer inzetten op:

- Doorontwikkelen van het **academisch onderwijs** binnen het **binaire stelsel**
- Uitvoeren van de **investeringsagenda** gekoppeld aan de voorinvesteringen die universiteiten tot 2018 doen in kleinschaligheid, excellentie en modernisering van onderwijsfaciliteiten
- Lobbyen voor het eerder beschikbaar komen van middelen vanuit de overheid die vrijkomen als gevolg het **studievoorschot**
- Ontwikkelen van een **accreditatiestelsel** met meer eigenaarschap voor docenten en studenten
- Inzetten op de afschaffing van de beleidsmaatregel **macrodoelmatigheid**
- Maken van onderlinge afspraken over de vraag hoe in een stelsel met **selectie de toegankelijkheid** te behouden
- Opleiden van meer en beter opgeleide **academische leraren**
- Versterken van **examencommissies** en **opleidingscommissies**
- Laten zien hoe ons onderwijs aansluit op de **arbeidsmarkt**
- **Uitwisselen** van best practices op het gebied van **studiesucces**
- Begeleiden van de afschaffing van **loting** en transitie naar **decentrale selectie**
- Verbeteren van de **aansluiting** met het **voortgezet onderwijs**
- Inzetten op bekostiging van **schakelprogramma's**
- Verhogen van **in- en uitgaande mobiliteit** om het hoger onderwijs en onderzoek **internationaler** te maken
- Verstevigen van het **imago** van het Nederlandse hoger onderwijs in het buitenland via **branding** dat ook helpt bij werving van studenten en onderzoekers
- Doorontwikkelen van het **beurzenprogramma** 'Holland Scholarship'
- Bezinnen op de vraag hoe om te gaan met **taal** binnen de universiteiten
- Leveren van input voor de **verkiezingsprogramma's** van politieke partijen voor de Tweede Kamerverkiezingen
- Doorontwikkelen van manieren om **docentkwaliteit** te borgen

Verstevigen van het onderzoek

Nederlandse universiteiten zijn verantwoordelijk voor tachtig procent van het onderzoek in Nederland. Dat zij daarbij uitstekende prestaties leveren met relatief bescheiden middelen wordt inmiddels breed erkend. De maatschappelijke impact van onderzoek is voor Nederlandse universiteiten belangrijk. Hoe draagt wetenschap bij aan de grote maatschappelijke vragen van deze tijd, welke economische impact heeft onderzoek en hoe meet je dat? Uitvoering geven aan de Nationale Wetenschapsagenda, die eind 2015 is gepresenteerd en is gebaseerd op een uitvraag bij de Nederlandse samenleving, speelt in 2016 een belangrijke rol. Het gaat ook over de vrije beschikbaarheid van wetenschappelijke kennis via bijvoorbeeld open access. Het Nederlandse EU-voorzitterschap biedt een belangrijke kans om aandacht te vragen voor open access. De VSNU wil het landelijke en Europese debat over onderzoek en valorisatie beïnvloeden en lobbyen voor randvoorwaarden die nodig zijn voor een hoogwaardig onderzoeksklimaat. We doen dat in 2016 door onder andere:

- Betrekken van de **Nationale Wetenschapsagenda** bij strategische ontwikkeling en profilering van het onderzoek aan universiteiten
- Inzetten op het **verhogen van de middelen** vanuit de overheid voor onderzoek en daar aandacht voor vragen via de **verkiezingsprogramma's**
- Lobbyen voor gunstige huidige en toekomstige Europese voorwaarden om **Europees onderzoeksgeld** succesvol te blijven verwerven
- Versterken van de **internationale onderzoekssamenwerking**
- Vragen van aandacht voor specifieke onderzoeksthema's bij het **Nederlandse EU-voorzitterschap**, zoals open access
- Realiseren van **Open Access** via bestaande uitgevers en door het ondersteunen van nieuwe open access-initiatieven
- In kaart brengen van **oplossingsrichtingen** samen met NWO die de **NWO aanvraagdruk** verminderen en de **honoreringspercentages** doen stijgen
- Bij elkaar brengen van wetenschap en politiek in **Parlement & Wetenschap** samen met NWO en de KNAW, een samenwerking tussen vaste Kamercommissies en wetenschappers
- Doorontwikkelen van de **valorisatie-indicatoren** waarmee we meer inzicht krijgen in de impact van onderzoek op de samenleving

Transparantie van de universitaire sector

De spanning tussen autonomie en regeldruk, tussen vertrouwen en verantwoording, neemt toe. Universiteiten krijgen graag meer ruimte en vertrouwen. Zij zijn zich er tegelijkertijd van bewust dat dit alleen bereikt kan worden als zij op hun beurt ambities en successen beter zichtbaar maken en verantwoording afleggen over wat zij doen. Universiteiten willen transparant zijn over de uitvoering die ze geven aan hun maatschappelijke taak en laten zien welke prestaties zij leveren voor de publieke middelen die ze ontvangen. De VSNU geeft in 2016 daarom onder meer uitvoering aan het:

- Herzien en monitoren van de naleving van o.a. de **gedragscodes** Goed Bestuur, Openheid Dierproeven en Wetenschapsbeoefening
- Toelichten van **de financiële positie van universiteiten** met in 2016 extra aandacht voor de ontwikkeling van **vastgoed**
- Rapporteren over behaalde resultaten bij de **prestatieafspraken**
- Inzicht geven in de **voorinvesteringen** die universiteiten doen vanwege de invoering van het **Studievoorschot**
- Opleveren van cijfers over de stijging van het aantal **Open Access** publicaties
- Versterken van de **registratie van onderzoeksoutput**, zodat betrouwbare en transparante gegevens gebruikt kunnen worden voor de verantwoording over de publieke onderzoeksmiddelen
- Transparanter maken van **nevenwerkzaamheden** van onderzoekers en van samenwerking met **publiek en private partners**
- Verbeteren van de VSNU-website en universitaire **websites en jaarverslagen** om verantwoordingsdata beter zichtbaar en vindbaar te maken

Goed werkgeverschap

Hoogwaardig onderwijs en onderzoek staat of valt met de kwaliteit van het personeel. De kwaliteit van een researchuniversiteit komt onder andere tot uitdrukking in het feit dat talent er graag wil werken. Het binden en vasthouden van talent en het versterken van de aantrekkelijkheid van de universiteiten staat daarom centraal in onder meer de volgende activiteiten:

- Verbeteren van de **balans** tussen **onderwijs- en onderzoekstaken** van wetenschappelijk personeel
- Versterken van het **loopbaanbeleid** en de begeleiding **van jonge onderzoekers**, zoals AiO's en postdoc's, ook van 'werk naar werk'
- In kaart brengen en aanpakken van **werkdrukproblematiek** onder universitair personeel
- Begeleiden van de universitaire implementatie van maatregelen uit het wetsvoorstel **Normalisering rechtspositie ambtenaren**
- Opstellen en onderhouden van **Arbocatalogi** om personeel optimaal te informeren
- Ontwikkelen van succesvol **genderbeleid**
- Voorbereiden van het proces om tot een **nieuwe cao** voor de sector te komen in de bredere context van **modernisering** van de cao
- Monitoren van de uitvoering van het experiment met **promotiestudenten**
- Inzetten op een **uitzonderingspositie** binnen de **Wet Normering topinkomens III** voor een beperkte groep wetenschappers
- Beheren en onderhouden van het **Universitair Functie Ordeningssysteem**
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een **Europees Pensioenfonds** voor onderzoekers

Het VSNU-bureau aan de slag

De medewerkers van de VSNU (+/- 30 fte) pakken alle hierboven beschreven activiteiten in 2016 op. Zij werken daarin samen met de universitaire staf en de daarbinnen bestaande ambtelijke netwerken, met stakeholders zoals departementen OCW en EZ, Eerste en Tweede Kamerleden, bonden, kenniscoalitiepartners als NWO en KNAW en andere landelijke koepels. VSNU-breed treden medewerkers van het team Communicatie en Public Affairs op als adviseurs van de domeinen onderwijs, onderzoek, personeelsbeleid, financiën, governance & accountability en internationalisering. De domeinen worden bovendien ondersteund door een enthousiast team van domeinassistenten.

Meer informatie

- www.vsnu.nl/domeinen.html : VSNU activiteiten binnen de domeinen
- www.vsnu.nl/algemeen-bestuur.html : samenstelling algemeen bestuur
- www.vsnu.nl/stuurgroepen.html : indeling van de stuurgroepen
- www.vsnu.nl/vsnu-team.html : VSNU-team, inclusief contactgegevens